

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pavel Guțu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei pentru limita de vârstă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 19 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 30 decembrie 2015, Pavel Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei pentru limita de vârstă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia din 16 noiembrie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a stabilit pensia pentru limita de vârstă în cuantum de 827,87 lei, după indexarea din 01 aprilie 2015, făcând trimitere la anumite perioade de asigurare.

Relevă că, nefiind de acord cu perioadele de asigurare și cuantumul pensiei stabilit pentru limită de vârstă, la data de 16 noiembrie 2015 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei în legătură cu descoperirea și depunerea unor acte noi, prin care se confirmă volumul de lucru îndeplinit și perioadele de lucru.

Afirmă că, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 03 decembrie 2015 a fost respinsă cererea sa pe motiv că, sumele indicate pentru anii 1988 -1989 în certificatul de salariu nr. 464 din 28 octombrie 2014, eliberat de către Primăria comuna Cruglic, r-nul Criuleni, în extrasul de pe contul său („Книга учета трудового стажа и заработка колхозника”) a fostului colhoz „КОТОВСКИЙ”, familia și numele său lipsesc, pe când în contul personal pentru lunile august, octombrie, decembrie 1988, familia sa este corectată, iar în contul pentru anul 1989, familia sa este adăugată. Astfel, sumele date nu pot fi incluse la calcularea pensiei.

Menționează că, prin declarația dată de către Vladimir Ciobanu, care în perioada anilor 1986-1991 a deținut funcția de președinte al colhozului, se confirmă faptul că, el a fost angajat de către colhozul „КОТОВСКИЙ” pe perioada anilor 1988-1989 pentru executarea lucrărilor de înfrumusețare cu operă de artă monumental-decorativă a grădiniței de copii „Guguță” și a construcției de la izvorul din satul Ohrincea.

Mai invocă că, tot prin declarația respectivă se confirmă și faptul că, în extrasul de pe contul său întocmit pe anul 1988 a fost comisă o greșeală gramaticală, fiind înscris numele „Puțu” în loc de „Guțu”, mai mult, în perioada anilor 1988 – 1989 și nici ulterior, persoane cu numele „Puțu” nu au activat și nici nu au executat lucrări pentru a fi incluși în evidența respectivă.

Relevă că, faptul angajării sale de către colhozul „КОТОВСКИЙ” în perioada anilor 1988-1989 este probată și prin confirmarea eliberată de către Primăria sat. Cruglic, r-nul Criuleni nr. 1534 din 30 octombrie 2015.

Susține că, pentru volumul de lucru îndeplinit în anul 1988, i-a fost calculat salariu de 9 183,71 ruble iar pentru anul 1989 i-a fost calculată suma de 8 893 ruble, fapt probat prin confirmarea eliberată de către Primăria Cruglic, r-nul Criuleni din 03 aprilie 2014.

Solicită anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10908 din 16 noiembrie 2015 cu privire la stabilirea pensiei pentru limita de vârstă și obligarea recalculării cuantumului pensiei începând cu luna august 2014, cu includerea stagiului de muncă pentru perioada anilor 1988-1989.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2016 a fost admisă acțiunea, a fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la stabilirea pensiei pentru limita de vârstă nr. 10908 din 16 noiembrie 2015 și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze lui Pavel Guțu pensia pentru limita de vârstă, cu includerea în stagiul de cotizare a activității realizate în colhozul „КОТОВСКИЙ” din satul Cruglic, r-nul Criuleni pe perioada 01 ianuarie 1988 – 31 decembrie 1989, începând cu 06 august 2014.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la stabilirea pensiei pentru limita de vârstă nr. 10908 din 16 noiembrie 2015 este emisă contrar legii, or, la adoptarea acesteia, pârâta nu a ținut cont de înscrisurile ce demonstrează stagiul de cotizare al reclamantului și de prevederile art. art. 5 alin. (1), 50 alin. (1) lit. a) și art. 53 alin.(1) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, cu modificările și completările ulterioare și ale pct. 7 al Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 417 din 03 mai 2000 și prin urmare, în temeiul art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat este pasibil anulării.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 28 septembrie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au fost aplicate eronat normele de drept material și apreciate arbitrar probele.

Menționează că, pensia intimatului a fost calculată și stabilită pentru stagiul de cotizare îndeplinit de 25 ani 05 luni.

Invocă că, sumele indicate pentru anii 1988-1989 în certificatul nr. 464 din 28 octombrie 2014, eliberat de către Primăria Cruglic, r-nul Criuleni nu pot fi incluse la calcularea pensiei intimatului, deoarece în urma controlului efectuat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Criuleni la Primăria com. Cruglic (control asupra extrasului din contul personal al colhoznicului nr. 244/03.04.2014 eliberat lui Pavel Guțu) a fost întocmit, la data de 21 noiembrie 2014, actul de verificare a documentelor, conform căruia s-a constatat că, în „Книга учета трудового стажа и заработка колхозника” a fostului colhoz „КОТОВСКИЙ”, Pavel Guțu nici nu este înscris, iar din spusele arhivarului, acesta nu a fost întărit ca membru de colhoz.

Mai invocă că, în conturile personale pentru lunile august, octombrie, decembrie 1988, familia intimatului este corectată, iar în contul personal pentru anul 1989, numele lui Pavel Guțu este adăugat fără număr la începutul listei.

Afirmă că, înscrisurile înserate în carnetele de muncă trebuie să fie executate în conformitate cu cerințele Instrucțiunii privind modul de întocmire și evidență a carnetelor de muncă la întreprinderi și organizații în vigoare la momentul completării carnetului de muncă, iar, în cazul în care, înscrierile în documentele de muncă conțin devieri de la regulile stabilite, chestiunea privind posibilitatea utilizării lor în calitate de dovezi ale stagiului de cotizare este soluționată de organele teritoriale de asigurări sociale.

Relevă că, conform prevederilor pct. 34 din Hotărârea Guvernului RM nr. 417 din 03 mai 2000 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, dacă numele, prenumele și patronimicul indicat în documentul ce confirmă stagiul de cotizare, nu coincid cu numele, prenumele și patronimicul persoanei indicate în buletinul de identitate sau adeverința de naștere, faptul apartenenței acestui document persoanei în cauză se stabilește prin judecată.

Susține că, la materialele cauzei în prima instanță a fost prezentat actul de verificare a documentelor întocmit de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Criuleni la data de 21 noiembrie 2014, prin care s-a constatat cu certitudine toate divergențele și incorectitudinile depistate în conturile personale pe perioada anilor 1988-1989, ceea ce combate concluzia primei instanțe precum că, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a putut prezenta probe ce demonstrează efectuarea anchetei, procedura și acțiunile întreprinse în cadrul acesteia.

Prin referința depusă la data de 31 octombrie 2016 Pavel Guțu a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Mariana Pitic